

Mál nr. 5/2018**M
og****vátryggingafélagið V v/ málskostnaðartryggingar.****Ágreiningur um hvort fullnægt sé skilyrðum þess að stofnast hafi réttur til bóta.****Gögn.**

Málskot, móttakið 2.1.2018, ásamt fylgigögnum og síðari athugasemdum.
Bréf V, dags. 5.2.2018.

Málsatvik.

Með úrskurði nefndarinnar í máli nr. 237/2014 var komist að þeirri niðurstöðu að M ætti ekki rétt til bóta úr málskostnaðartryggingu vegna dómsmáls sem hann mun hafa höfðað gegn tilteknum einstaklingi til viðurkenningar á eignarrétti sínum að tiltekinni landspildu. Telur M að hann hafi orðið fyrir fjárhagstjóni vegna niðurstöðu nefndarinnar í fyrrgreindu máli sem hann kveður að hafi verið bæði röng og ólögmat. Með „tjónstilkynningu og umsókn“ til V 26. ágúst 2015 krafðist M að fá greiddan kostnað úr málskostnaðartryggingu sinni hjá V vegna dómsmáls sem hann hyggst höfða á hendur úrskurðarnefndinni vegna þess tjóns sem hann hafi orðið fyrir af völdum úrskurðarins í máli nr. 237/2014. Með bréfi 8. febrúar 2017 kvaðst V ekki geta tekið kröfu M til greina þar sem ekki hafi verið fullnægt því skilyrði í inngangsorðum vátryggingarskilmála málskostnaðartryggingarinnar að óskað hafi verið eftir aðstoð lögmanns og viðkomandi lögmaður hafi tilkynnt félaginu að hann hafi tekið málið að sér. Með bréfi 6. október 2017 tilkynnti nafngreindur lögmaður V að hann hefði tekið málið að sér. Af gögnum málsins má svo ráða að á tímabilinu frá 16. október 2017 til 21. nóvember sama árs hafi verið nokkur tölvubréfasamskipti milli lögmannsins og V án þess þó að ráðið verði að V hafi í þessum bréfasamskiptum tekið frekari afstöðu til kröfu M um greiðslu kostnaðar úr vátryggingunni en það hafði gert í bréfinu 8. febrúar 2017. Með bréfi sínu til nefndarinnar 5. febrúar þessa árs telur V að vísa beri máli þessu frá úrskurðarnefnd með vísan til e-liðar 4. gr. samþykktar fyrir nefndina þar sem kvörtun M sé það óljós og óskýr að ekki sé unnt að átta sig á hverju sé kvartað undan. Þá kveður V að M hafi ekki upplýst að hann hafi reynt að fá málskostnað greiddan með því að sækja um gjafsókn eins og áskilið er í gr. 25.1 í skilmálum vátryggingarinnar. Enn fremur telur V að af málalíbúnaði M, eins og hann er rakinn í málskoti, verði ekki ráðið að M hafi réttmæta hagsmuni af því að fá dóm í málinu, sbr. gr. 25.12 í vátryggingarskilmálunum.

Álit.

Samkvæmt málskoti og öðrum gögnum málsins krefst M greiðslu úr málskostnaðartryggingu sinni hjá V vegna dómsmáls sem hann hyggst höfða gegn úrskurðarnefnd í vátryggingarmálum vegna úrskurðar nefndarinnar í tilteknu máli sem hann kveður að hafi valdið honum fjártjóni. Verður að telja nægilega ljóst í hvaða skyni M hefur krafist greiðslu úr málskostnaðartryggingu sinni hjá V.

Samkvæmt gr. 25.1 í skilmálum málskostnaðartryggingarinnar bætir vátryggingin málskostnað vegna ágreinings sem snertir vátryggðan sem einstakling og getur komið til úrlausnar héraðsdóms eða Hæstaréttar hér á landi. Í þessari grein skilmálanna segir enn fremur að vátryggðum sé skylt að láta reyna á að fá málskostnað greiddan með því að sækja um gjafsókn, nema augljóst sé að hann uppfylli ekki skilyrði til þess. Jafnframt er kveðið á um það í gr. 25.13 að vátryggingin bæti ekki málskostnað ef ekki eru fyrir hendi réttmætir hagsmunir af því að fá dóm í málinu. Slíkir hagsmunir verði t.d. ekki taldir vera fyrir hendi ef umsókn um gjafsókn hefur af þeirri ástæðu verið hafnað eða veiting gjafsóknar verið afturkölluð. Skylda M samkvæmt grein 25.1 að láta reyna á að fá málskostnað greiddan með því að sækja um gjafsókn verður ekki skilin svo að um sé að ræða fortakslaust skilyrði þess að bótaskylda stofnist úr vátryggingunni heldur felist í ákvæði þessu að áður en til greiðslu kemur úr vátryggingunni verði að liggja fyrir hvort og að hve miklu leyti málskostnaðurinn fái greiddur á grundvelli gjafsóknar. Hins vegar felst í gr. 25.13 hlutlæg takmörkun á ábyrgð félagsins, þ.e. ábyrgð félagsins tekur ekki til atviks þegar ekki eru fyrir hendi réttmætir hagsmunir af því að fá dóm í málinu og við mat á því hvort félagið geti takmarkað ábyrgð sína á grundvelli þessa ákvæðis

verði m.a. að horfa til þess hvort gjafsókn hafi verið hafnað eða hún afturkölluð af þeirri ástæðu sem ábyrgðartakmörkunin lýtur að. Eins og ákvæði þetta er orðað er ekki unnt að taka efnislega afstöðu til þess hvort V geti borið fyrir sig þessa takmörkun á ábyrgð sinni fyrr en á það hefur reynt hvort M verði synjað um gjafsókn vegna þess dómsmáls sem hann hyggst höfða og þá á hvaða forsendum synjunin er reist. Að þessu leyti er málið ekki nægilega upplýst þannig að það sé tækt til úrskurðar. Samkvæmt e-lið 4. gr. samþykktar fyrir úrskurðarnefnd í váttryggingamálum, sbr. auglýsingu nr. 1090/2005, fjallar nefndin ekki um mál, sem er það óljóst, illa upplýst eða krafa aðila svo óskýr að það sé ekki tækt til úrskurðar. Með vísan til þessa ákvæðis og þess sem að framan greinir þykir við svo búið óhjákvæmilegt að vísa frá kröfu M um að viðurkenndur sé réttur hans til greiðslu úr málskostnaðartryggingunni vegna fyrirhugaðs dómsmáls á hendur úrskurðarnefnd í váttryggingamálum.

Auk þeirrar kröfu sem að framan greinir krefst M þess að V sé skylt að gangast við og viðurkenna að það hafi 27. ágúst 2015 móttengið tjonstilkynningu og umsókn M, dags. 26. ágúst 2015. Einnig gerir hann þá kröfu að nefndin álykti að V beri að bæta M sérstaklega þá vinnu og kostnað sem félagið hafi valdið honum annars vegar með því að hafa ekki svarað erindi hans frá 26. ágúst 2015 fyrr en 8. febrúar 2017 og hins vegar með því að hafa valdið lögmanni sínum „að ófyrirsynju óþarfa vinnu við málskoduð og póstsamskipti við félagið.“ Þá er þess einnig krafist af hálfu M að nefndin úrskurði að V beri að greiða honum sanngjarna fjárhæð að mati nefndarinnar vegna vinnu og kostnaðar vegna málskots þessa. Samkvæmt 3. gr. fyrrgreindra samþykktar fyrir úrskurðarnefnd í váttryggingamálum úrskurðar nefndin um ágreining varðandi bótaskyldu, þ.m.t. sök og sakarskiptingu, milli málskotsaðila og váttryggingafélags, sem starfsleyfi hefur hér á landi. Jafnframt úrskurðar hún um ágreining, sem varðar ákvæði laga nr. 30/2004 um váttryggingarsamninga. Einnig úrskurðar nefndin um bótafjárhæðir að fengnu sérstöku samþykki allra málsaðila. Þá segir enn fremur í þessari sömu grein samþykktanna að nefndin úrskurði hvort ágreiningur aðila heyrir undir nefndina. Telji nefndin svo ekki vera vísar hún málinu frá. Þær kröfur M sem hér eru til skoðunar falla utan starfssviðs nefndarinnar eins og mælt er fyrir um það í 3. gr. samþykktanna. Af þeim sökum verður ekki hjá því komist að vísa þeim frá nefndinni.

Niðurstaða.

Máli þessu er vísað frá úrskurðarnefnd í váttryggingamálum.

Reykjavík, 6. mars 2018.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Jón Magnússon hrl.